

БИЛТЕН

АГЕНЦИЈА ЗА ПРЕДШКОЛСКО ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

октобар – децембар 2023. године

Драги наши eTwinner-и,

чини се да је вријеме постало неухватљиво и да нас фасцинира брзином свјетлосне године у којој се десио невјероватан број фантастичних eTwinning догађаја. На деветогодишњем путу eTwinning-а у Босни и Херцеговини, види се неизбрисив свјетлуцави траг састављен од великог броја eTwinning звијезда које чине једно огромно образовно сазвијезђе. Поносни смо на то што управо то „eTwinning-ово сазвијезђе“ представља дио образовних система у Босни и Херцеговини, што смо постали видљиви, сјајни, значајни и доступни свим наставницима који желе и који су спремни да се професионално развијају и стручно усавшавају.

Доступност eTwinning-а је и за оне наставнике који су спремни да у овом процесу буду и учитељи и ученици, предавачи и слушаоци као и све оне који желе да сарађују са другима и активно учествују на многобројним eTwinning догађајима. Ово је прилика за наставнике који желе себи да олакшају наставни процес тако што ће да га учине занимљивијим, иновативнијим и креативнијим како за себе тако и за своје ученике. У тако осмишљеном наставном процесу на првом мјесту је ученик док је наставник тај који води и усмјерава своје ученике на путу стицања нових знања, вјештина и компетенција неопходних за наредне нивое образовања, свакодневне животне ситуације и спремност за живот у 21. вијеку.

Та „Галаксија eTwinning-ових звијезда“ непрекидно се шири и ствара препознатљиви лого унапређења квалитета наставног процеса у Босни и Херцеговини који треба да буде доступан и прилагођен свим наставницима и школама.

Осврћући се на претходни период, исписали смо много заједничких eTwinning свезака и остварили много eTwinning успјеха и резултата. Ми, као eTwinning тим Босне и Херцеговине, смо веома задовољни постигнутим резултатима, поносни смо на заједничке успјехе и реализоване циклусе и на основу свих објективних показатеља желимо да Вам честитамо на свим eTwinning постигнућима и да искажемо велику захвалност на подршци, континуираној сарадњи и учешћу у реализацији овог програма.

У прошлој години смо уз eTwinning били и ИНОВАТИВНИ и КРЕАТИВНИ и врло одважно **ДОНИЈЕЛИ** велики број eTwinning пројеката, а, заслужено, многи од Вас су **ПОНИЈЕЛИ** eTwinning награде док су се они, који су били још успјешнији, окитили и епитетима најбољих, најиновативнијих eTwinner-а и eTwinning амбасадора. У наредну годину улазимо још спремнији, искуснији и одважнији за много више постављене љествице на „eTwinning мердевинама“ квалитета васпитања и образовања. Мотивација за високо постављање циљева и стандарда у наредној години треба да буде и eTwinning годишња тема **ДОБРОБИТ** у школама. А шта би нас то боље

инспирисало као циљ, до овај, да у свим сегментима васпитања и образовања буде добро и боље. Будући да добробит има много аспеката, побољшање добробити ученика у школама захтијева приступ цијеле школе, укључујући cjелокупну школску заједницу (ученици, наставници, родитељи и сви они који учествују у животу и раду школе). На путу остваривања високо постављених циљева не смијемо посустајати, јер све може да се постигне на неколико мањих начина чији кумулативни ефекти могу да имају врло снажан утицај на осјећај добробити наше дјеце и ученика. eTwinning омогућава да истражите ову тему и да је интегришете у Ваше наставне планове и програме и наставни процес, како бисте осигурали да образовни системи у Босни и Херцеговини буду непристрасни и инклузивни. Промоцијом ставова да сви имају могућност остваривања сопствених потенцијала, без обзира на личне околности (пол, родни идентитет, националност, вјероисповијест, способности) и породичне, културолошке и друштвено-економске позадине свих наставника и ученика.

Драги наставници, eTwinning-и сами бирате своје изборе. Не можете да утичете на многе околности, али можете да утичете на процес који Ви водите у својим учионицама. На крају, на тим Вашим потезима, не само да ће Вам бити захвални ученици, него и цијело човјечанство.

Нека Нова 2024. година донесе здравље, срећу и прегршт доброг расположења Вама и Вашим породицама, а eTwinning нека буде дио добробити која ће да испуњава Вас и Ваше окружење. Адекватним приступима наставном процесу, укључујући добробити по свим основама, ученици ће бити у могућности да развијају своје потенцијале, да уче и креативно се играју те стекну функционална знања која могу да искористе у свакодневним животним ситуацијама. Ученици који доживљавају добробит могу да изграде и уживају у позитивним односима са другима и да осјећају припадност својој школској заједници, што дефинитивно морамо да вратимо као премису у наше школске заједнице.

Срећна Нова 2024. година!

Ваш eTwinning тим БиХ

eTwinning

eTwinning вијести:

Девета годишња eTwinning конференција под називом „Буди ИН! Буди eТВИНер!“ одржана је 3. и 4. октобра на Влашићу.

Конференција је окупила 75 учесника eTwinning заједнице из Босне и Херцеговине: васпитаче, учитеље, наставнике из основних школа и професоре из средњих школа, стручне сараднике, библиотекарe, директоре васпитно-образовних установа и представнике Агенције за предшколско, основно и средње образовање.

Конференцију је отворила Маја Стојкић, директорица Агенције за предшколско, основно и средње образовање, док је уводни мотивациони говор одржала Наташа Врапчевић, eTwinning амбасадорка из Србије.

Током конференције реализоване су пленарне сесије са циљем информисања учесника и сагледавањем стања у eTwinning заједници у БиХ, уз презентацију постигнућа и планова до краја 2023. године.

Организовано је 9 тематских радионица на различите теме, које су се фокусирале на Годишњу eTwinning тему 2023 са дискретном конекцијом са Годишњом eTwinning темом 2024. Радионице су водиле eTwinning амбасадорке и eTwinning амбасадор те чланови Државне организације за подршку eTwinning-у у Босни и Херцеговини, уз изванредан презентаторски ангажман истакнутих и вишеструко награђиваних eТвинера.

Други дан конференције био је у потпуности посвећен квалитету и критеријумима квалитета у eTwinning-у, а обогатили смо га изузетним Сајмом активних eTwinning пројеката, као приликом за упознавање, учење, умрежавање и сарадњу у постојећим и будућим eTwinning пројектима и иницијативама.

Традиционално, уприличена је свечана церемонија додјеле eTwinning награда и признања. На основу гласања чланова eTwinning заједнице и посебних критеријума које су поставили Централна служба за подршку, Европска комисија и Државна организација за подршку eTwinning-у у Босни и Херцеговини, додијељене су награде у сљедећим категоријама:

- **Најбољи eTwinning амбасадор** – Нада Соколовић, ЈУ ОШ „Осман Накаш“ Сарајево;
- **Најиновативнији eТвинер** – Сенида Чело, ЈУ Средња економска школа, Сарајево;
- **Најистакнутији eТвинер** – Лејла Хујдур, ЈУ Средња економска школа, Сарајево;
- **Ознака за најбољу eTwinning школу** – ЈУ ОШ „Бијело Поље“ Потоци, Мостар;
- **Изузетна промоција eTwinning-а са циљем професионалног развоја наставника у БиХ** - Селма Махмић, ЈУ ОШ „Кисељак 1“ Билаловац у Кисељаку;
- **eТвинери чији су пројекти номиновани за eTwinning Европску награду** - Едита Вуковић-Антоловић, Ј.П.У. „Иванчица“ Усора, пројекат **“Our heritage for sustainable future“**;
- Мира Видаковић, ЈУ ОШ „Алекса Шантић“ Осмаци, пројекат **“The beauty of reading 3/Љепота читања 3“**;
- Весна Иванчевић, ЈУ ОШ „Осман Нури Хаџић“, Сарајево, пројекат **“STEAM Dream Team“**;
- Сенида Чело, ЈУ Средња економска школа Сарајево – пројекат **“Action time“**.

На такмичењу **„Обиљежавање Дана планете Земље“** награђени су:

- Прво мјесто: наставница Мелиса Хусејновић
- Друго мјесто: наставница Мерима Пјанић
- Два трећа мјеста: Еко дружина вртића „Маслачак“ и Еколошка секција ЈУ Прве основне школе Завидовићи.

На такмичењу **„Обиљежавамо eTwinning дан“** награђени су:

- Прво мјесто: наставница Арманса Спахић
- Друго мјесто: директорка предшколске установе Санела Долић
- Треће мјесто: наставница Селма Исламовић-Карабдић.

Поред eTwinning признања и награда, захвалнице су уручене и водитељима радионица и презентаторима на конференцији: eTwinning амбасадоркама Наташи Врапчевић, Азри Шоше, Лејли Хујдур, Фатими Кличић, Нади Соколовић, Снежани Стевић, Данки Милић-Кезуновић, eTwinning амбасадору Милошу Џоковићу, eТвинерима Алиси Бравић, Едини Фишековић-Ибишевић, Елвири Јашарбашић, Дајани Остојић, Мирели Авдибеговић, Драгани Арсић, Мерхуниси Черкез и Дини Мулалићу.

Конференцију је затворила Алиса Ибраковић, eTwinning координаторка за Босну и Херцеговину.

Позивамо вас да се придружите eTwinning заједници и заједно са колегама и сарадницима из бројних држава Европске уније и шире кренете на узбудљиво eTwinning професионално путовање!

Представљамо наше eTwinning амбасадоре: <https://bit.ly/3GXXMMv>

Представљамо наш eTwinning тим: <https://bit.ly/41GU1ob>

Заједничким оспособљавањем амбасадора eTwinning-а и програма

Еразмус+ обиљежени Дани Еразмуса 2023 у Биограду на Мору, Хрватска

Од 10. до 12. октобра 2023. године, у организацији Националне организације за подршку eTwinning-у, која дјелује у склопу Агенције за мобилност и програме Европске уније, одржано је Заједничко оспособљавање eTwinning амбасадора и Еразмус+ програма из Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Словеније. Тродневно оспособљавање одржано је у Црвеној Луци код Биограда и окупило је преко 40 учесника.

Представница Државне организације за подршку eTwinning-у у БиХ, укратко је представила реализоване eTwinning активности у БиХ, као и значајне резултате претходног eTwinning периода,

истичући међусобну сарадњу државне организације за подршку и eTwinning амбасадора при реализацији постављених циљева. eTwinning амбасадори Босне и Херцеговине представили су се скупу кратким и врло иновативним видео-прилогом. Такође, наглашен је значај регионалне сарадње у остваривању постављених циљева у презентовању плана активности за будући период.

Након представљања значаја и доприноса амбасадора у промоцији eTwinning-а и Еразмус+ програма те упознавања и размјене искустава и из других земаља, учесници су имали прилику да учествују у радионици „Друштвене мреже и како комуницирати да вас се чује у гомили“. Како би помогли корисницима да врате повјерење и eTwinning на новој платформи и подржали постојеће кориснике Еразмус+ програма, eTwinning амбасадори и амбасадори Еразмус+ програма у групном раду, креирали су пројектне комплете узимајући у обзир програмске приоритете – зелено, инклузивно, затим како да користе eTwinning у планирању, имплементацији и дисеминацији Еразмус+ пројекта са конкретним примјерима и упутствима.

Учесници су слушали и предавање о вјештачкој интелигенцији у образовању путем Zoom-а, а оспособљавање је завршено размјеном искустава у привлачењу нових и мотивисању неактивних корисника, о раду на приоритетима Еразмус+ програма и eTwinning-а те планирању будуће сарадње попут сајмова за проналажење пројектних партнера и осталих релевантних догађаја.

Многе активности које су се реализовале у Босни и Херцеговини у претходном периоду учесници из других земаља су прихватили као велику инспирацију за њихов будући рад и планиране активности. Ми, као eTwinning тим, још једном смо потврдили значај уложеног труда у претходном периоду, јер су наши резултати видљиви и веома мјерљиви и дају нам добру рефлексију на који начин да наставимо са радом.

**Дуо текста преузет/ <https://www.etwinning.hr/hr/novosti/zajednickim-osposobljavanjem-ambasadora-etwinninga-i-programa-erasmus-obiljezeni-dani-erasmusa-2023/>*

Тродневни међународни eTwinning семинар у Београду

Представнице Државне организације за подршку eTwinning-у у Босни и Херцеговини имале су прилику да присуствују тродневном међународном семинару који је одржан од 25. до 27. октобра 2023. године у Београду у Хотелу Мона. Семинар под називом: ***Our schools: Places of happiness and success- fostering well-being and creativity through eTwinning*** је још једно повезивање прошлогоднје eTwinning теме са новом годишњом темом Добробит у школама. На овом семинару учествовало је 55 представника ДОП-а, наставника и eTwinning амбасадора из 12 европских земаља. Када је у питању регион, све земље су имале своје представнике (Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Сјеверна Македонија, Словенија, Црна Гора).

Изузетним радионичким и пленарним дијелом и овај eTwinning сусрет још једном је потврдио важност семинара уживо за размјену идеја, дијелење добрих пракси, успостављање сарадње и комуникације, као и креирање нових eTwinning пројеката. eTwinning заједница још једном потврђује колико окружење за учење може бити инклузивно и инспиративно. Прегршт иновативних метода и стратегија подучавања сигурно ће бити смјерница за квалитетне eTwinning пројекте, али и за академску изврност, као и емоционални и друштвени развој.

Промоција eTwinning школа у БиХ

Примјери добре eTwinning праксе могу се видјети у многим школама Босне и Херцеговине. Једна од њих је и ОШ „Свети Сава“ из Фоче. Ова школа и поједини наставници из ове школе су дугогодишњи eТвинери и то је

школа која је по свим критеријумима дугогодишња добитница ознаке eTwinning школа.

Школе којима је додијељена ознака eTwinning школе, сјајан су примјер начина на који цијела школа може да има користи од eTwinning-а. Активне су у имплементацији и промоцији eTwinning вриједности и педагошких приступа, референтна су тачка за локалну заједницу и представљају модел за остале школе. eTwinning помоћу те ознаке препознаје и похваљује укљученост, ангажман и преданост не

само појединачних eТвинера, него и цијеле школе, у којој сарађују тимови наставника и директора.

<https://school-education.ec.europa.eu/hr/recognition/etwinning-school-label>

https://www.facebook.com/svetisavafoca/?locale=sr_RS

Медијска и информатичка писменост кроз eTwinning

SAJAM MEDIJSKE I INFORMACIJSKE PISMENOSTI

EUROPE HOUSE, SARAJEVO 25.10.2023. 10-16:30 h

CREATION ROOM

10:30-11:30 h	Radionica za djecu: Mali trikovi za bezbjedan internet JU Biblioteka Sarajeva
13-14 h	Radionica za djecu: Neka tvoj face bude happy face JU Biblioteka Sarajeva
14-15 h	Prezentacija: Medijska i informacijska pismenost kroz eTwinning eTwinning ambasadori, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

„eTwinning глас“ се чуо и на изузетно осмишљеном Сајму за медијску и информатичку писменост. Учесници сајма су сазнали како и на који начин примјењујемо eTwinning кроз медијску и информатичку писменост! Наше искусне eTwinning амбасадорке Лејла Хујдур и Нада Соколовић још једном су показале изузетне примјере промоције eTwinning-а и његове интеграције на другим пољима и окружењима.

Ова промоција отворила је нови вид сарадње са Регулаторном Агенцијом за комуникације у Босни и Херцеговини, организатором овог значајног сајма. Размјеном искустава и успостављањем сарадње, желимо да ојачамо наше ресурсе који би дали подршку побољшању квалитета медијске и информатичке писмености на свим нивоима васпитања и образовања.

Одржана 7. Регионална ЕПАЛЕ конференција: Европска година вјештина

7. Регионална ЕПАЛЕ конференција одржана је 9 - 10. 11. 2023. године на Јахорини у Босни и Херцеговини. У оквиру пројектног циклуса ЕПАЛЕ 2022 - 2024, Агенција за предшколско, основно и средње образовање и Државни тим за подршку (НСС) ЕПАЛЕ Босна и Херцеговина у сарадњи са НСС ЕПАЛЕ тимовима из Србије, Словеније, Хрватске, Сјеверне Македоније и Црне Горе организовала

је 7. Регионалну ЕПАЛЕ конференцију: Европска година вјештина у периоду 9 - 10. 11. 2023. године. Дводневни догађај одржан је у хотелу „Вучко“ на Јахорини.

Конференцију је отворила директорица Агенције за предшколско, основно и средње образовање Маја Стојкић. Све присутне поздравио је и државни координатор ЕПАЛЕ у Босни и Херцеговини Синиша Гатарић.

Великим бројем радионица и презентација учесници су имали прилику да спознају предности укључивања у ЕПАЛЕ заједницу те да многа знања и вјештине унаприједе. Ово је била прилика и за сарадњу и за нове пројектне идеје на европским платформама. Учешће на овој конференцији остварили су и чланови еТwinning тима Босне и Херцеговине и представник еТwinning амбасадора Босне и Херцеговине.

Све презентације првог дана конференције доступне су за преузимање путем овог [ЕПАЛЕ ресурса](#).

eTwinning

Регионална радионица за професионални развој еTwinning амбасадора

Регионална радионица за професионални развој (PDW) еTwinning амбасадора под називом Стварање културе добробити - "eTwinning Wellness" одржана је у Сарајеву од 5. до 7. децембра 2023. године. Учесници су били еTwinning амбасадори и представници НСО из Словеније, Хрватске, Србије, Сјеверне Македоније и Босне и Херцеговине.

Циљ еTwinning сусрета овог формата је сарадња и заједничко оспособљавање еTwinning амбасадора на међународном и регионалном нивоу ради оснаживања капацитета и развоја компетенција за сложене задатке и улоге које обављају.

Учесници су могли активно учествовати у организованим паралелним радионицама као и много тога научити уз мотивационог говорника на тему *Наставнички лидершип из перспективе позитивне психологије: Изградња капацитета за јачање благостања у школама*. Двије панел дискусије биле су одлична прилика за мапирање будуће регионалне сарадње државних организација за подршку еTwinning-у па како и на који начин еTwinning амбасадори могу утицати на побољшање квалитета еTwinning пројеката и мотивацију наставника, потенцијалних еТвинера.

еTwinning амбасадори су припремили шест радионица са циљем размјене добрих пракси, гдје су несебично подијелили своја искуства, знања и идеје о томе шта јесте добробит у васпитно-образовним системима и васпитно-образовном процесу за дјецу/ученике, наставнике, породице и друштво у цјелини и на који начин би се ова тема могла приближити и актуелизовати кроз еTwinning активности у курикулуме и

уопштено уградити у климу и културу васпитно-образовних установа.

На овом догађају су предложени еТwinning комплети који ће бити доступни за коришћење свим еТwinнерима. Састанак је завршен у складу са крилатицом да је сарадња кључ успјеха као и да ћемо наставити још активније и сврсисходније сарађивати ради постављених еТwinning циљева и добробити наше дјеце, ученика као и цијеле школске заједнице.

Инфо кит за PDW састанак: <https://bit.ly/3RBhy5h>

Састанак представника Државне организације за подршку еТwinning-у у Босни и Херцеговини са еТwinning амбасадорима Босне и Херцеговине

Четврти састанак ДОП-а БиХ и еТwinning амбасадора одржан је 6.12. 2023. године у хотелу „Hollywood“ на Илици.

Циљ састанка је био да се сумирају заједничке активности и резултати рада еТwinning амбасадора у календарској 2023. години, али и да се дају приједлози и идеје за реализацију активности за еТwinning циклус 2024-2026.

Организација састанка са представницима образовних власти у Босни и Херцеговини: Могућности интеграције еТwinning-а у образовне системе Босне и Херцеговине

Састанак је одржан у онлајн формату 18. 12. 2023. године, од 9.00 до 11.30, путем ZOOM апликације.

Сврха овог састанка била је упознати представнике образовних власти са професионалним развојем наставника у склопу еТwinning-а и предностима које школске заједнице остварују приступом и активним учешћем у овој највећој заједници наставника у Европи.

Такође, један од циљева састанка је био да се утврде:

- начини и могућности праћења и вредновања са аспекта професионалног развоја наставника;
- признавање рада и учешћа наставника у европским пројектима;
- могућности напредовања; методолошко и педагошко усавршавање за школе и наставнике;
- интеграција у наставне планове и програме;
- могућности интеграције у иницијално образовање наставника, те остала подручја дјеловања и утицаја.

Састанак су водиле представнице Агенције за предшколско, основно и средње образовање, чланице еТwinning тима, а искусни и награђивани еТвинери Босне и Херцеговине представили су предности које наставници и цјелокупна школска заједница остварују активним учешћем у еТwinning програму.

Добијене препоруке и закључци са овог састанка достављени су свим учесницима, како би у односу на достављено могли да дјелују у наредном периоду, а у оквиру својих надлежности.

Састанак државних организација за подршку Еразмус+ програма у Босни и Херцеговини (еТwinning и ЕПАЛЕ)

ОНЛАЈН Састанак Државних тимова за подршку (НСС) [ЕПАЛЕ Босна и Херцеговина](#) и [еТwinning Босна и Херцеговина](#) и Састанак ЕПАЛЕ и еТwinning амбасадора из Босне и Херцеговине ЈЕ ОДРЖАН 21. 12. 2023. године. На састанку су присуствовали представнице Агенције за предшколско, основно и средње образовање, односно чланови НСС тимова оба ЕРАЗМУС+ програма, као и амбасадори оба програма. Представљени су резултати и постигнућа из 2023. године и нове идеје за наставак ЕРАЗМУС+ сарадње.

Побољшање добробити у школи

Много више можете да пронађете на: <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/improving-well-being-at-school>

Добробит ученика и њихов успјех у школи и ван ње зависи од њихове способности да своје компетенције користе за демократску културу.

Будући да добробит има много аспеката, побољшање добробити ученика у школама захтијева приступ цијеле школе, укључујући и наставнике и родитеље.

Школе би требало да обезбиједи лекције усмјерене на одговорно коришћење интернета, потребу за усвајањем здравог начина живота и како спријечити или се носити са здравственим проблемима, у сарадњи са онима који су укључени, укључујући здравствене и социјалне службе, локалне власти и организације цивилног друштва.

Шта је благостање?

Благостање је искуство здравља и среће. Укључује ментално и физичко здравље, физичку и емоционалну сигурност те осјећај припадности, осјећај сврхе, постигнућа и успјеха.

Добробит је широк појам и обухвата низ психолошких и физичких способности. Каже се да је пет главних типова благостања:

- Емоционално благостање – способност да будете отпорни, да управљате сопственим емоцијама и да генеришете емоције које воде ка добрим осјећањима
- Физичко благостање – способност побољшања функционисања сопственог тијела кроз здраву исхрану и добре навике вјежбања
- Друштвено благостање – способност комуницирања, развијања значајних односа са другима и стварања сопствене мреже емоционалне подршке
- Добробит на радном мјесту – способност остваривања сопствених интереса, увјерења и вриједности са сврхом стицања смисла и среће у животу и професионалног обогаћивања
- Друштвено благостање – способност учешћа у активној заједници или култури.

Зашто је добробит важна у школи?

Добробит је важна у школи јер школе имају кључну улогу у пружању подршке ученицима да изаберу здрав начин живота и разумију учинке својих избора на њихово здравље и добробит. Дјетињство и адолесценција су критично раздобље у развоју дугорочних ставова према личној добробити и избору животног стила. Друштвене и емоционалне вјештине, знања и понашања, које млади људи уче у учионици, помажу им да изграде отпорност и поставе образац како ће управљати својим физичким и менталним здрављем током живота.

Како се школе могу активирати?

Рјешавање проблема добробити ученика у школи почиње тако што се помаже ученицима да осјете да су сви сами по себи познати и цијењени као појединци и да школски живот за њих има смисао и сврху. То се може постићи на неколико малих начина, чији кумулативни ефекат може да има врло снажан утицај на осјећај добробити ученика.

eTwinning

За много добрих билтен сензација!

(слиједи)

Мјесечна доза еTwinning вибрација!

На крају сваке календарске године еTwinning тим Босне и Херцеговине веома детаљно анализира све урађене активности, сумира све евалуације досадашњег рада и на веома објективан начин доноси закључке који усмјеравају наш тим ка успјешној реализацији будућих активности. Може се закључити да је вриједност тимског рада заиста непроцењива јер нам рад у тиму омогућава да учимо једни од других, али и да уочавамо грешке једни других и да на основу тога можемо да избјегнемо будуће грешке, да стекнемо увид у различите перспективе и да научимо нове концепте од других чланова тима. Добре структуре тимског рада пружају нашем тиму разноврсност мишљења, креативност, перспективе, прилике у приступу рјешавању проблема. Здравно тимско окружење нам омогућава да заједно размишљамо и креирамо и наглас доносимо приједлоге и идеје, а заузврат увећавамо наш успјех у рјешавању проблема, те до многих рјешења долазимо ефективније и брже.

Наша сарадња и охрабривање обезбјеђују синергију на радном мјесту. С тим „алатима“, чланови нашег тима могу да осјете већи осјећај успјеха, колективно смо одговорни за постигнуте исходе и своје циљеве високо постављамо. За резултат свих заједничких активности ствара се радно окружење на основу заједништва, повјерења, подршке и мјерљивих РЕЗУЛТАТА. Одговор нашег успјеха у реализацији еTwinning активности и постизању постављених циљева, лежи у двије ствари, а то су синергија вриједности тимског рада, али и кључне улоге водитеља овог процеса.

Сваки тим не би у правом смислу био тим да нема и улогу која подразумијева квалитетно вођење тима. Многа истраживања показују да лидер, који не може да ради са тимом, у самом старту је неуспјешан лидер што нас упућује на то да водитељ тима мора да има итекако добро развијену емоционалну интелигенцију и да буде у стању да пружи одговарајућу визију свим члановима тима. А зашто говоримо о важности вођења тима, о карактеристикама које водитељ тима треба да посједује, сазнаћемо кроз интервју посљедњег Twinning билтена у 2023. години. Јер, ко би могао боље да нас информише о реализованим еTwinning активностима, постигнутим успјесима, могућим ризицима или пропустима, мјерљивим резултатима, од оног ко је у овој години био водитељ највећег броја еTwinning активности. Особа са којом имамо част да разговарамо и која ће најбоље да представи све оно што је урађено у протеклом периоду, неустрашива је особа у смислу и када се доносе тешке одлуке, пуна је самопоуздања у доношењу одлука са континуираном ефективном комуникацијом коју остварује са

члановима тима, eTwinning амбасадорима и свима онима који учествују у овом процесу, те се могло и очекивати да ће сви постављени циљеви у овој години бити остварени. Због свега наведеног, имамо част да разговарамо са замјеницом државне координаторке за подршку eTwinning-у у Босни и Херцеговини, стручном савјетницом за предшколско васпитање и образовање, *Хашимом Ђурак*.

Драга Хашима, прије свега, драго нам је да имамо прилику да разговарамо са Вама и да кроз овај кратки интервју упознамо све заинтересоване о значају учешћа Босне и Херцеговине у eTwinning заједници, као и о значају постигнутих резултата у претходном периоду. Улога водитеља није нимало лака. У теоријском смислу, сви знамо које су то одлике које водитељи пословних процеса треба да имају, али у суштини свјedoци смо и тога да све што је у теорији не мора да буде и у пракси. Због тога би нам било изузетно важно да нам одговорите на неколико питања, како бисмо и друге упознали о значају Државне организације за подршку и њеном утицају на промоцију eTwinning-а у Босни и Херцеговини.

Преузевши улогу замјенице државне координаторке почетком 2023. године, у складу са већ постављеним циљевима, на шта сте се прво фокусирали и на који начин сте планирали реализацију eTw активности?

Активнија улога коју сам преузела у eTwinning тиму БиХ у 2023. години, у односу на претходне календарске године и претходне eTwinning циклусе, представљала је за мене велику одговорност и професионални изазов, нарочито због чињенице да је овај временски период био обиљежен техничким потешкоћама транзиције са већ познате eTwinning платформе на нову, Европску платформу за школско образовање, јединствену платформу која обједињује пријашње платформе и услуге eTwinning-а, School Education Gateway и Teacher Academy. Државна организација за подршку је у том периоду запримала велики број упита и захтјева за подршку од регистрованих чланова eTwinning заједнице у БиХ, усљед поменутог транзиције и недоступности података о корисницима и пројектима. То је захтијевало појачан ангажман свих чланова нашег тима, стрпљење, тактичност и досљедно трагање за адекватним одговорима, ради задржавања већ регистрованих и мотивисања потенцијалних корисника eTwinning-а.

Слиједом календара догађаја за eTwinning циклус 2022-2024 и оквирног годишњег плана активности, у условима отежаног и ограниченог функционисања одређених перформанси платформе, поступајући по инструкцијама и у сарадњи са Централном службом за подршку, Државна организација за подршку eTwinning-у је почетком 2023. године била у обавези да учествује у деликатним процесима припреме за додјелу ознаке eTwinning школа, додјеле Европске ознаке квалитета, припреме за модерацију апликација за Националну ознаку квалитета те номинације за европску награду. То су веома важни процеси за све НСО и eTwinning заједницу, са задатим временским роковима, и били су нам апсолутни приоритети.

Паралелно са тим обавезама, са нашим eTwinning амбасадорима организовали смо састанке и помагали у изради индивидуалних акционих планова рада сваког eTwinning амбасадора. Заједно са члановима eTwinning тима детаљно смо разрадили план организације домаћих eTwinning догађаја и учешћа у међународним eTwinning догађајима, активностима професионалног развоја те промоције eTwinning-а и платформе до краја календарске године, у складу са општим и специфичним циљевима, Годишњом eTwinning темом 2023 те приоритетима и потребама eTwinning заједнице.

 Како бисте описали подршку и сарадњу од чланова тима и државне координаторке и можете ли нам рећи неки „рецепт“ у смислу синергије у радним активностима.

eTwinning тим Државне организације за подршку eTwinning-у у Босни и Херцеговини броји седам чланова запослених у Агенцији за предшколско, основно и средње образовање који eTwinning пројектне активности обављају у оквиру одређеног процента свог радног времена и једног члана тима као сарадника, ангажованог на пуно радно вријеме на пословима техничке подршке у пројекту.

Водитељица тима је уједно и државна координаторка за eTwinning Босне и Херцеговине, која нас је својом упорношћу, позитивном енергијом, дијелењем лидерства са осталим члановима тима доста оснажила за бројне изазове са којима смо се сусретали и изборили у току ове календарске године. Чињеница да већина чланица eTwinning тима имај дугогодишње искуство рада у непосредном васпитно-образовном процесу у васпитно-образовним установама, такође је важно напоменути ради отворености, посједовања компетенција и вјештина грађења културе тимског рада, преузимања одговорности, уважавања, подршке и позитивне комуникације. Посвећени смо заједничком циљу и волимо eTwinning.

Као нарочиту вриједност у функционисању нашег тима истакла бих хумор, који је високо цијењен као мотиватор и једна је од наших специфичних снага повезивања у резилијентности.

 Када су у питању eTwinning догађаји, на које догађаје сте највише поносни и шта бисте промијенили у наредном периоду када је у питању организација eTwinning догађаја?

У eTwinning-у посебно цијеним иницијативе, позиве на дјеловање и захтјеве за организацију eTwinning сусрета које добијамо из предшколских установа, школа, других корисничких организација и/или удружења просвјетних радника. Нарочито задовољство је бити један од презентатора, промотера инспиративних могућности eTwinning-а и „отворити нови прозор“ за могућности развоја компетенција, сарадње дјецe и ученика. Ту су и бројне прилике за професионално усавршавање и развој васпитача, наставника и других радника у васпитању и образовању, а које су уопште тренутно врло скромне у домаћим образовним системима у БиХ.

Радо сам са нашим eTwinning амбасадорима, у синергији са осталим члановима eTwinning тима, иницирала и

креирала бројне и различите формате eTwinning догађаја, као дио тима путовала са њима широм БиХ и „ослушкивала“ потребе практичара са сврхом припреме конкретне eTwinning подршке и eTwinning одговора. Поред eTwinning амбасадора, у процесима дизајнирања и креирања садржаја обука, вебинара, радионица и конференција, актуелизовала сам и партиципацију искусних eТвинера у истим. Сврха ове иницијативе је у колегијалној подршци, умрежавању, мотивисању, дијељењу идеја, искустава и ентузијазма у eTwinning-у. Тај сегмент ангажованости у eTwinning-у ми је нарочито близак.

С друге стране, у организационом, али и у педагошком смислу, највећи изазов за мене је представљао љетњи камп „Љетња инспирација - моја професионална мотивација“, eTwinning догађај за почетнике, први догађај те врсте организован у БиХ. Сви у тиму смо веома поносни на организацију и резултате ове иницијативе. Препоручила бих да се и у наредним циклусима организује и да љетњи камп траје најмање четири дана.

У овој години сте имали прилику да прегледате/оцијените многе eTwinning пројекте, шта бисте поручили нашим eТвинерима како би квалитет пројеката достигао и значајну европску награду?

Када говоримо о квалитету, значајно је подсјетити да у eTwinning-у постоје ознаке квалитета и eTwinning награда (ознака eTwinning школе, NQL И EQL и eTwinning Европска награда) у којима учествује eTwinning БиХ. У 2023 години 23 васпитно-образовне установе из БиХ поносни су носиоци ознаке eTwinning школе за 2023-2024. годину; за појединачна учешћа наставника из БиХ у eTwinning пројектима, CSS је ове године додијелила 69 Европских ознака квалитета; Државна служба са подршку eTwinning-у у БиХ додијелила је 53 Државне ознаке квалитета (NQL) eТвинерима за њихов појединачни пројектни рад. Бројке додијељених ознака квалитета у овој години доста су високе у односу на претходне године. Бројност наше eTwinning заједнице и број пројеката, и то је за сваку похвалу и мотивацију, али нас такође обавезује да у наредним циклусима будемо још досљеднији у побољшању квалитета.

Квалитет пројеката и учешћа у пројектном раду се модерира и вреднује на основу заједничког евалуацијског оквира и 5 критеријума (Сарадња међу партнерским школама, Коришћење технологије, Педагошки приступи, Интеграција пројеката у курикулум и Резултати и документовање). Препоручила бих нашим eТвинерима да се брижно воде критеријумима заједничког оквира и критеријума с циљем побољшања квалитета пројектних приједлога, учешћа у пројектима, а самим тим и апликацијама за ознаку квалитета и eTwinning Европску награду. eTwinning Европска награда је иницијатива Европске комисије, а финансирана је у склопу Еразмус+ програма Европске уније. Ова награда представља круну провођења eTwinning пројеката у васпитно-образовној установи. Пројекат мора успјешно да прође неколико фаза оцјењивања прије него што уђе у селекциону фазу која се састоји још од три дијела. Завршни, трећи дио, спроводи комисија састављена од представника Европске комисије, Европске извршне агенције за образовање и културу и Централне службе за подршку eTwinning-у. Четири номинације за ову награду ове године су из БиХ.

Пожелимо им пуно успјеха!

Шта је оно чиме бисте се похвалили, а шта бисте заборавили када је у питању реализација еТwinning активности у 2023. години?

Постигли смо значајну синергију у оквиру еТwinning тима БиХ и подигли на виши ниво сарадњу тима и искусних еТwinning амбасадора.

Радо бих заборавила техничке тешкоће у функционалности ESEP платформе и имплементацији еТwinning пројекта.

Анализирајући годишњу еТwinning тему Добробит у школама, како бисте мотивисали еТвинере за осмишљавање сопствених пројекта и еТwinning догађаја у њиховим окружењима?

Годишња еТwinning тема за 2024. годину „Добробит у школи“ наглашава важност добробити и менталног здравља у школама и другим васпитно-образовним установама. Образовни системи широм Европе увелико прелазе са фокуса на академски успјех ученика на другачији холистички приступ, који подразумијева уравнотежени развој когнитивних, социјалних и емоционалних компетенција ученика. У свјетлу ове теме и добробити за ученике, веома је важна и добробит наставника, која се односи на различите аспекте наставничког позива: радно оптерећење, радни услови и окружење, физичку сигурност, колегијалну и институционалну подршку, професионално сагоријевање итд.

Државна организација за подршку еТwinning-у је у оквиру својих активности у посљедња три мјесеца покренула бројне активности на промоцији теме „Добробит у школи“. Истичем радионице и активности на Деветој годишњој еТwinning конференцији која је одржана почетком октобра 2023. године, а нарочито на Регионалној радионици професионалног развоја за еТwinning амбасадоре почетком децембра 2023. године, која је у потпуности била посвећена дубљем разумијевању добробити у систему васпитања и образовања. На овом еТwinning догађају и заједничком оспособљавању, учествовали су НСО и еТwinning амбасадори из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Србије и Сјеверне Македоније. На тему добробити одржано је 6 радионица, двије панел дискусије, једно позвано предавање и израђена су три пројектна пакета, што су сјајни иницијални ресурси потребни за дубље и уједначеније разумијевање теме и фокусирање на постизање добробити за све у васпитно-образовним системима.

На Европској платформи за школско образовање, на располагању је мноштво бесплатних ресурса на ову тему, за комуникацију, заједничко и самостално учење (публикација, обука, тренинга, група, соба, форума) ради дубљег разумијевања и покретања или придруживања у пројекте. Искористите бесплатне едукације, еТwinning домаће и

међународне догађаје, подршку eTwinning амбасадора, капацитете школске и локалне заједнице како би добробит постала дио ваше свакодневне праксе, курикулума на нивоу разреда, школе и шире. У наредној календарској години ДОП ће, у складу са потребама eTwinning заједнице и Годишњом eTwinning темом 2024 „Добробит у школи” организовати серије eTwinning догађаја ради подршке и мотивације и умрежавања eТвинера за учешће у пројектним активностима.

У претходном периоду имали смо прилику да сарађујемо са НСО из Европе и региона. Колико је управо регионална сарадња утицала на квалитет спровођења eTwinning-а у нашој земљи?

Сарадња и сарадничке активности између националних служби за подршку eTwinning-у обавезујуће су за све и имају високо цијењену вриједност у eTwinning-у, не без разлога. За наш НСО, сарадња и комуникација са НСО-овима других држава корисница eTwinning-а у сталном су развоју и успону. Само у посљедња три мјесеца ове календарске године, учествовали смо у 4 eTwinning сусрета за НСО и амбасадоре међународног и регионалног карактера, с тим да смо једном, од тих драгоцјених сусрета почетком децембра, били домаћини у Сарајеву. Сусрети ове врсте су прилика учесницима за учење и умрежавање, размјену искустава, покретање иницијатива, евалуацију завршених и планирање наредних сарадничких и партнерских eTwinning активности, што увелико утиче на грађење и стално побољшање квалитета eTwinning активности и њихове имплементације.

Шта бисте поручили eТвинерима и свим наставницима који ће већ сутра бити дио наше eTwinning заједнице?

Будуће eТвинере са задовољством позивамо да се региструју на платформу и придруже највећој виртуелној образовној заједници васпитача и наставника у Европи, која је бесплатна и безбједна. НСО пружа савјете и помоћ при регистрацији и свим фазама реализације eTwinning пројеката. eTwinning је заједница чији чланови сарађују у сигурном окружењу и теже истом циљу – квалитетном васпитању и образовању за свако дијете, цјеложивотном учењу те квалитетнијој пројектно оријентисаној настави потпомогнутој сврсисходним коришћењем дигиталне (ИК) технологије.

Ваша честитка за Новогодишње празнике би гласила:

Драги eТвинери,

хвала Вам на прилици за сарадњу, уз вас сам се осјећала цијењено и мотивисано да будемо бољи и постигнемо више!

У Новој години свима од срца желим мир, добро здравље, позитивну енергију и сваку добробит!

Драга Хашима, било је задовољство радити с Вама у протеклом периоду и бити дио еТwinning тима и еТwinning заједнице. И поред свих, наизглед, нерјешивих ситуација и проблема, који су се дешавали приликом реализације многобројних активности - јер многе ствари некад не иду баш онако како их замислите - МИ СМО УСПЈЕЛИ! Успјели смо само зато што смо дјеловали као тим и што смо имали снажну подршку једни других и оно што је битно ВЈЕРОВАЛИ СМО једни другима!

Због свих наведених аргумента, позитивни резултати у овом циклусу су били неминовни. Премашили смо сва наша очекивања и реализовали и више активности од унапријед зацртаних. И немојте мислити да су то само ријечи хвале, ми дјелима доказујемо наше реализоване активности. Тих дјела не би било да апсолутну подршку нашем тиму нису континуирано пружали и еТwinning амбасадори, све еТwinning школе/школске заједнице и сви наши еТвинери, што даље упућује на закључак да је и сам еТwinning један велики нераздвојиви тим који узајамном сарадњом и подршком остварује велике успјехе!

Драга Хашима, желимо Вам пуно здравља, среће и још много еТwinning постигнућа у Новој 2024. години! Вјерујемо да ће наредна година бити још успјешнија, а овај започети еТwinning ритам може само да добије још јачи темпо!

еТwinning тим

eTwinning

Алати за уређивање видео-записа и пјесама

Направите пјесме користећи вјештачку интелигенцију

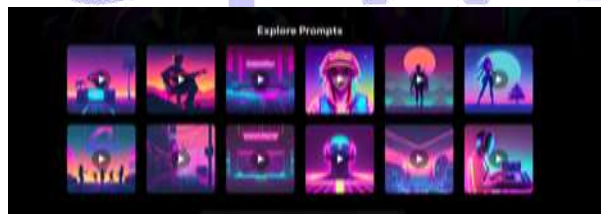

Splash Pro AI користи генеративни модел за производњу музике високог квалитета. Осим тога, можете примијенити иновативну Text-to-Vocals генеративну AI да додате прилагођене вокале за пјевање или реповање ваших пјесмама Fast или AI.

Splash Pro користи генеративну AI да поједностави и персонализује процес стварања пјесама. Користи високо софистициран систем који је детаљно објашњен у наставку:

- Splash Pro је изграђен на библиотеци која садржи преко 100.000 петљи које је саставио оснивач апликације. Ове петље покривају различите инструменте као што су бубњеви, бас, ритам и главни звукови.
- Подаци о обуци: Splash AI се обучава искључиво на Splash-овој библиотеци.
- Генеративни AI модел константно ствара нову музику, а затим индексира музику користећи власничку технологију претраживања како би се омогућио унос текста у музику. То обезбјеђује муњевито брзе резултате и омогућава максимално експериментисање.
- Разноврсност жанрова: Библиотека покрива многе популарне жанрове укључујући хип- хоп, поп, EDM и многе друге, нудећи богату разноликост за кориснике.
- Text-to-Vocals AI: Након што је ваша музика створена, можете употреби иновативни Text-to-Vocals генеративни AI за додавање вокала. Овај систем је сличан вјештачкој интелигенцији за претварање текста у говор, али је дизајниран за пјевање и реповање.
- Коначно, уз комбинацију ових напредних технологија, корисници могу да креирају сопствене пјесме прилагођене њиховим потребама и креативности.

Драги наставници, све што треба да урадите је да испробате могућности које нуди овај алат и да свој час, наставни и ваннаставни процес учините иновативнијим и креативнијим. Вјерујемо да ће ученици уживати у осмишљавању тематских јединица уз помоћ вјештачке интелигенције.

У сљедећем издању нашег билтена донијећемо још занимљивије алате које ћете, вјерујемо, искористити на прави начин.

Пратимо потребе ученика и осмишљавамо нова рјешења, методе како бисмо дошли до функционалних знања и адекватних вјештина и компетенција.

Све испробајте и много више информација пронађите на: <https://pro.splashmusic.com/?from=beatbot.fm>

If you see someone
without a smile, give
them one of yours.

Dolly Parton

 БИЛТЕН

Министарство образовања, науке и технолошког развоја
Републике Србије

